

Kulturstrategi Melleruds kommun 2023–2027

”Kulturens värden bygger attraktiva samhällen, gemenskap, företag, innovationer och god hälsa – men det är inte därför den finns. Den finns för att vidga vårt inre och påminna oss människor om att vi är en del i en större rörelse av rum och tid där vi hela tiden utvecklas”.

Ovan är citat från förordet till Västra Götalandsregionens kulturplan 2020–2023.

Inledning

Denna strategi ska vara ett stöd för den fortsatta utvecklingen av kulturlivet i Mellerud oavsett form eller verksamhet. Avsikten är inte att beskriva varje kulturverksamhet separat, inte heller att alltför detaljerat beskriva vad som ska göras i framtiden. I stället anges några strategier för utveckling, samt vilken roll kommunen har i utvecklingen. Strategin är en bearbetning av det kulturpolitiska program som antogs av kommunfullmäktige år 2013. I bearbetningen har hänsyn tagits till det som har hänt i kommunen sedan dess. Denna nya version har också anpassats till den kulturstrategi Västra Götalandsregionen antog år 2020. Bearbetningen har gjorts av en grupp bestående av enhetschefen för KulturMellerud och samordnaren för Kulturbruket på Dal. Under arbetets gång har flera aktörer inom kulturlivet getts möjlighet att lämna synpunkter och förslaget till ny strategi har varit ute på en bred remiss.

Kulturperspektiv

Den svenska kulturen, där vårt gemensamma arv, språk, traditioner och en stor mångfald av yttringar ingår, binder samman det svenska samhället. Allt från konst, litteratur, spel och film till traditioner, seder och bruk, språk och kunskap om Sveriges historia inverkar på vår förmåga att förstå och kommunicera med varandra. Kulturbegreppet i stort skulle kunna liknas vid språk, det vill säga att kulturen kan låna uttryck från andra kulturer, uttryck kan tillkomma eller försvinna.

En särskilt viktig roll har kultur som tillväxtfaktor för ett starkt socialt kapital.

Kulturpolitikens syfte ska vara att stärka medborgarandan och skapa gemenskap. Det finns generellt ett starkt behov av en breddad och fördjupad diskussion kring ämnen som kultur, historia och identitet.

I linje med övergripande nationella och regionala dokument är kommunens perspektiv också att

- Kultur har i sig självt ett egenvärde men spelar även en viktig roll för utvecklingen av andra områden exempelvis hälsa, utbildning, näringsliv samt besöksnäring.
- En viktig del av kommunens identitet är betydelsen av kulturella fundament och mötespunkter.
- Kulturen ger röst åt nya idéer och skapar förutsättningar att förstå andras synpunkter och åsikter.
- Kultur är genom yttrande - och åsiktsfrihet en viktig beståndsdel i samhällets demokratiska processer.
- Kulturen är en kreativ näring och spelar roll för samhällets tillväxt.
- Kultur har betydelse för människors livskvalité.

Vision Mellerud

Mellerud - en attraktiv och drivande kommun i framkant av utvecklingen. Vi står för företagsamhet, delaktighet och omtanke om varandra. Vi ger trygg välfärd till alla generationer, med särskild uppmärksamhet på det förebyggande arbetet med fokus på ungdomar och barnfamiljer.

Övergripande kulturinriktning

Melleruds kommun är en attraktiv kommun där människors kreativitet främjas, uppskattas och ges möjlighet att växa. Vi värnar och står upp för kulturens värde genom att ge förutsättningar för gemenskap, god hälsa och delaktighet. Kulturen är en av flera byggstenar i kommunens framtidsbygge och tillväxt.

Den nya kulturstrategin 2023–2027

Den nya strategin ska konkretisera den aktuella visionen för kommunen avseende kulturen. Strategin ska ge ledning och peka ut handlingsriktning.

Den skall vara ett stöd för den fortsatta utvecklingen av kulturlivet i Mellerud oavsett form eller verksamhet. Avsikten är inte att beskriva varje kulturverksamhet separat, inte heller att alltför detaljerat beskriva vad som ska göras i framtiden. Syftet är att ange ett antal strategier för kulturen och dess utveckling, samt vilken roll kommunen ska ta.

Strategin bygger **bland annat på internationella, nationella, regionala och kommunala styrande underlag**

- FN:s konvention om barnets rättigheter artikel 31, FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna
- Agenda 2030 – Globala hållbarhetsmål antagen av FN 2015
- De nationella kulturpolitiska målen som beslutades av riksdagen 2009
- Kulturstrategi Västra Götaland - och regional kulturplan 2020 – 2023
- Vision för Melleruds kommun
- Kommunfullmäktiges övergripande mål
- Bibliotekslagen (2013:801)
- Museilagen (2017:563)

Kommunens roll

Melleruds kommun spelar i huvudsak tre roller för kulturlivet.

Möjliggöra/stödja

- Lokaler till kulturlivets förfogande. Bland annat är kommunen ägare till Melleruds båda biografen och de digitala projektorerna i dem. Verksamheten drivs av föreningar.
- Utrustning uthyres av kommunen som föreningar/privatpersoner får använda vid evenemang
- Föreningsstöd
- Verksamhetsstöd
- Arrangörstöd
- "Snabb slant" - stöd vid enstaka evenemang

Utöva/arrangera

- Stimulera ungas deltagande/arrangörskap
- Vara aktiv som arrangör och utövare

Aktivt samverka

Kommunen är huvudansvarig för en mötesarena i form av ett kulturråd som samverkar genom att:

- Lära känna arrangörer/kulturutövare och deras olika förutsättningar/drivkrafter samt bekräfta deras verksamhet
- Skapa forum där arrangörer/kulturutövare får möjlighet att mötas och samplanera
- Söka upp arrangörer/kulturutövare för att bredda utbud och samverkan

I alla rollerna ska kommunen sträva efter flexibilitet och hålla armlängds avstånd till det fria kulturlivet.

Strategier för kulturen 2023 - 2027 i Melleruds kommun

Ta på sig en särskild roll i att främja och vårda det Svenska kulturarvet.

I en tid präglad av ett utbredd ointresse för kulturpolitiska frågor, rotlöshet och ifrågasättande av den svenska kulturens själva existens och samhällslig fragmentering finns ett stort värde i att uppmuntra till ökad reflektion kring kulturarvet och de delar av detta som skulle kunna anses som särskilt värdefulla eller särskilt betydelsefulla för forandet av den svenska identiteten och som vi därför vill bära med oss in i framtiden. Därför ska det Svenska kulturarvet ges en särskild ställning i Melleruds kulturpolitik.

Bidra till att uppfylla intentionerna i konventionen om tryggheten av det immateriella kulturarvet.

Inte minst viktigt är det immateriella kulturarvet, traditioner, seder och bruk, som har överförts mellan generationer. Till exempel olika former av hantverk, ritualer, musik och berättelser.

Ta på sig en särskild roll att främja läsning och språkutveckling.

Fundamenta för att tillgodogöra sig och utöva kultur är vårt gemensamma språk. Läs och språkförståelsen i landet och så även i vår kommun minskar och kulturpolitiken måste bidra för att motverka detta.

Satsa på barn och unga

Ge barn och unga rikliga möjligheter att utöva och uppleva kultur i alla dess former. Detta bidrar till en gynnsam miljö i kommunen. Ett kreativt klimat för barn och unga är en betydande tillväxtfaktor för Melleruds kommun i sin helhet.

Samverka inom kommunen, interkommunalt, regionalt och internationellt

Det gäller samverkan mellan kommunen, kulturutövare av olika slag, arrangörer som till exempel bygdegårdarna, det fristående kulturlivet, näringslivet samt närliggande högskolor. Samverkan ska ske inom kommunen, Dalsland, Fyrbodal och regionen, samt internationellt, exempelvis med våra vänorter. Kommunen ska aktivt arbeta för att kommunikation och samverkan blir av.

Ett kulturråd, bestående av representanter för det fria kulturlivet, näringslivet och kommunen ska bildas för att säkerställa samverkanstrategin. Kommunens Kultur-och Utbildningsnämnd ansvarar för bildande och genomförande av kulturrådets arbete.

Synliggöra kommunens

historia

Kommunens historia ska synliggöras och användas som en resurs i form av byggnader, miljöer, traditioner och berättelser för att skapa attraktivitet, identitet och en god livsmiljö. Ansvaret vilar på samtliga förvaltningar i kommunen.

Stimulera återkommande arrangemang i kommunen

De regelbundet återkommande arrangemangen ska fortsatt utvecklas och utökas. De ska tjäna som inspirationskälla för kulturutövare och kulturkonsumenter i kommunen, likväl som medel för att locka besökare utifrån och på så sätt vara en del i den externa marknadsföringen av kommunen. Arrangemang och stöd till arrangemang ska fördelas geografiskt i kommunen genom bland annat lokala utvecklingsprojekt.

Kommunens ansvar för kulturinstitutioner

Biblioteket som ger kommuninvånare och besökare tillgång till referensservice, litteratur, tidningar, tidskrifter och film både fysiskt och digitalt. Bibliotekets utbud är, beroende på mediaslag, tillgängligt på plats i biblioteket, via hemlån eller helt digitalt. Biblioteket ansvarar för den kommunala utställningsverksamheten samt viss programverksamhet. Tillsammans med kommunarkivarien ansvarar biblioteket för kommunens konstsamling. Biblioteket har också en viktig funktion som offentligt rum, mötesplats och studieplats där tillgång ges till datorer och surfplattor mm.

Kulturskolan som erbjuder undervisning i instrumentalspel, sång, dans, skapande verksamhet och möjlighet att spela/sjunga i ensemble. Kulturskolan står varje år för ett stort antal offentliga framträdanden i kommunen. Kulturskolan ansvarar för all musikundervisning i kommunens grundskolor.

Kulturbruket på Dal som är ett självförvaltningsorgan, inom Kultur- och utbildningsnämndens ansvarsområde, med egen styrelse vilken är ansvarig för programverksamheten. Kulturbruket på Dal är en kulturscen för hela Dalsland. Genom att marknadsföra arrangemang, i egen regi bedriva programverksamhet och att hyra ut salongen för externa arrangörer, är Kulturbruket på Dal en möjliggörare av kultur för, med och till alla.

Ungdomshuset Stinsen som är ett ungdomshus och en fritidsgård där verksamhet skapas av, med och för ungdomar i Melleruds kommun. Målgruppen är ungdomar från 12 år och uppåt. Stinsen vill vara en plats där du som ung själv kan påverka och göra aktiviteter, arrangemang och starta eller medverka i olika verksamheter. Alla arrangemang är självklart 100% alkohol- och drogfria.

Dalsland Center som tillsammans med akvedukten i Håverud är Dalslands största besökscentrum under maj-september. En stor del av besökarna är utländska gäster. Verksamheten innefattar bland annat turistinformation, utställningar och konserter. Även mässor och konferenser anordnas.

Dalslands konstmuseum är en stiftelse. Konstmuseets chef ansvarar för verksamhetsmål och strategier. Dalslands konstmuseum ska vara en spännande, nytänkande kulturell mötesplats och konstarena. Ledordet i museets verksamhet ska vara: konstnärlig mångfald och spetskompetens med attraktionskraft för en bred publik.

Slutord

Kopplat till kommunens vision är denna kulturstrategi viktig som styrning för att genomföra vårt välfärdsuppdrag. Kulturen i alla dess former är det kitt som skapar mervärde i allt vårt arbete i kommunen och i vår dialog med kommuninvånare.

Strategin vilar på nationella, regionala och lokala styrdokument samt markerar kommunens särskilda ansvar för de dagliga kulturella samspel som krävs för genomförandet.

Vi ser förväntansfullt fram emot denna strategis effekter för kommunens fortsatta utveckling.

Karl-Olof Petersson

Kommunchef

Morgan E Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

Fotografer

Bild 1: Katarina Kjörling

Bild 2, 4, 7: Karolina Hultman Wessman

Bild 3, 6: Filip Björndahl

Bild 5: Antoni Shkraba

Bild 8: Martin

Gustavsson